

Försommaren 1937 uppträdde arten ytterst allmänt inom vida områden i Småland och åtminstone i socknarna Nottebäck-Granhult och Lenhovda gick den till massförökning. I Hökhults by, Lenhovda socken, invandrade skaror i trädgårdarna och angrepo fruktträd, i all synnerhet körsbärsträden, men ej heller vinbärsbuskarna försmåddes. Djuren uppträdde i sådana massor att grenarna voro klädda med dem och man kunde med lätthet skaka ned litertals.

Bladen sögos ut och snurknade och fruktkart och körsbär föllo skrumpanande till marken. Körsbärsskörden förstördes fullständigt, en del träd avlövades och kläddes senare på sommaren med ny lövskrud.

Efter någon tid lågo massor med djur på marken, stela och stumma, men till synes alldeles oskadade. Dessa djur dogo undan för undan och angreppet upphörde osedvanligt raskt.

Jag lade dylika stela djur i glaströr, som proppades med bomull. När jag en dag tittade på djuren i glaströret, fann jag till min förvåning att ett mögelliknande ludd trängt ut i lederna på benen och i kroppsringarna på bakkroppen och bröstet. Efter ett par dagar var luddet försvunnet för ögat, men under lupp visade det sig som en torkande hinna, vilken slutligen försvann och kvarlämnade tunna trådar, som sträcka sig kors och tvärs över djurets undersida.

Jag fann senare exemplar överallt här hemma i skogarna, vilka lågo stela på blad eller på marken och även dessa överkläddes med mögelskikt, som senare försvann.

Så vitt jag kunde förstå var det denna mögelsjukdom, som gjorde ett så hastigt slut på djuren och deras skadegörelse. På eftersommaren var arten här mycket sällsynt.

Ett exemplar, som dött i »mögelsjukan», har jag förvarat torrt i preparatrör, och det är överdraget av tunna trådar. Exemplaret står med nöje till förfogande om det är någon som intresserar sig för problemet och vill göra närmare undersökning.

Klavreström i oktober 1937.

C. B. Gaunitz.

En okänd parasit på råttor.

När under sommaren längre regnperioder inträffa, och under höstarna, då kölden bränt växtligheten, sker alltid en invandring i husen av fältens råttor.

Här i mitt hem fingo vi en obehaglig påhälsning av småmöss, vilka klättrade inne i ytterväggarna och togo sig upp på vinden, där de inredde det bekvämt åt sig. Råttorna ha en ledsam vana att slita sönder tyg, i all synnerhet strumpor, väl för att få ett mjukt och fint bobyggnadsmaterial.

I små slagfällor tog jag råttor efter råttor och varje djur granskade jag noga för att se om de hade några parasiter.

Vi ha detta år haft en fruktansvärd barnförflamsningsepidemi på denna ort, och då experterna rapporterat att sjukdomen regelbundet visade sig efter längre nederbördsperioder och på höstarna, så tog jag upp frågan: vilka djur invandra i hemmen efter otjänlig väderlek?

Jag har kommit till följande resultat:

- 1) flugor av flera arter, men särskilt arterna *Fannia canalicularis* L. och *Stomoxys calcitrans* L. Dessa sökte sig inomhus dagen före regn och det, vad beträffar *Fannia*, så markant att man på hennes uppträdande ofelbart kunde spå väder,
- 2) mygg av flere arter, i all synnerhet *Anopheles claviger* Fabr., och dessa kommo likaledes dagen före regn,
- 3) gråsguggor, vilka kommo under regnperioden,
- 4) tvestjärtar, *Forficula*, likaledes under regnperioden,
- 5) en hel del spindelarter, särskilt läckespindlar, *Liobonum*,
- 6) loppor, vilka man under regnperioder lätt fick på sig i vedboden,
- 7) på höstarna tillkommo som envisa inkräktare getingar och humlor och några arter blomflugor bl. a. *Eristalis*,
- 8) och först och sist råttor, vilka i regel kommo under och i slutet av regnperioden.

Under första tiden gävo mina undersökningar av de infångade råttorna intet som helst resultat — där fanns inga parasiter. Då råttorna voro döda och i de flesta fall redan kalla hade väl ev. parasiter som loppor gett sig iväg; jag fann aldrig några kryp på råttorna.

I början på oktober fångade jag en råtta, vilkens svans strax väckte min uppmärksamhet. På svansen sutto små gulaktiga »gryn» tydligt synliga för blotta ögat. Grynen sutto liksom fastklistrade på svansen, strödda från nära dess rot till långt ut mot spetsen. Grynen voro icke större än mycket små risgryn och under lupp tedde de sig som mer eller mindre skrumpna puppskinn, alla urkrupna. Jag kunde icke komma till någon som helst klarhet och sände därför råttsvansen till Växtskyddsanstalten varifrån jag snart erhöll ett intressant och välvilligt svar undertecknat av amanuens B. Tunblad. Denne omtalar att den på anstalten gjorda undersökningen visade att det säkerligen var fråga om en parasitfluga och att grynen voro larvskinn. Enligt Tunblad skulle dylika parasiter icke vara kända från vårt land, och då någon annan intresserad entomolog kan ha bättre tur än jag, anser jag det icke olämpligt att lämna dessa ofullständiga meddelanden.

Jag har just i dag — den 22 oktober — ånyo fångat en råtta i slagfälla och den har märken på svansen liksom om råttan blivit gnagd eller gnagt sig själv, och dessutom finnas tvenne gnetterliknande småsäckar, som icke förete riktigt samma bild som på det till Växtskyddsanstalten insända exemplaret. Möjligen är det här fråga om puppa.

Det torde vara möjligt att ifrågavarande parasit är allmänt spridd och allenast blivit förbisedd.

Klavreström i oktober 1937.

C. B. Gaunitz.